

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 170/18

Λουξεμβούργο, 13 Νοεμβρίου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-33/17
Čerpelnik d.o.o. κατά Michael Vavti

Αντιβαίνει στο δίκαιο της Ένωσης ρύθμιση κράτους μέλους δυνάμει της οποίας ο αποδέκτης υπηρεσίας είναι δυνατόν να υποχρεωθεί σε αναστολή πληρωμών και σε παροχή ασφάλειας, με σκοπό την εξασφάλιση της εισπράξεως ενδεχόμενου προστίμου που θα μπορούσε να επιβληθεί στον εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος πάροχο της υπηρεσίας λόγω παραβάσεως του εργατικού δικαίου του πρώτου κράτους μέλους

Τέτοια εθνικά μέτρα υπερβαίνουν το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών προστασίας των εργαζομένων, πάταξης της απάτης ιδίως στον τομέα της κοινωνικής νομοθεσίας, καθώς και πρόληψης των καταχρηστικών πρακτικών

Η Čerpelnik, εταιρία εδρεύουσα στη Σλοβενία, παρέσχε στον Michael Vavti υπηρεσίες στον τομέα των κατασκευών έναντι ποσού 12 200 ευρώ. Οι εργασίες εκτελέστηκαν από αποσπασμένους εργαζομένους στην οικία του M. Vavti που βρίσκεται στην Αυστρία. Ο M. Vavti προκατέβαλε στην Čerpelnik ποσό 7 000 ευρώ.

Το 2016 η αυστριακή οικονομική αστυνομία διενήργησε έλεγχο στο εργοτάξιο και διαπίστωσε σε βάρος της Čerpelnik δύο διοικητικές παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας. Κατόπιν της διαπιστώσεως αυτής, η οικονομική αστυνομία επέβαλε στον M. Vavti υποχρέωση αναστολής πληρωμών και ζήτησε από την αρμόδια διοικητική αρχή (Bezirkshauptmannschaft Völkermarkt, διοικητική αρχή της επαρχίας Völkermarkt, στο εξής: BHM Völkermarkt) να υποχρεώσει τον M. Vavti στην παροχή ασφάλειας για την εξασφάλιση ενδεχόμενης απαιτήσεως από πρόστιμο που θα μπορούσε να επιβληθεί στην Čerpelnik στο πλαίσιο της διαδικασίας η οποία θα κινούνταν μετά τη διενέργεια του ως άνω ελέγχου. Η οικονομική αστυνομία ζήτησε το ποσό της ασφάλειας αυτής να οριστεί στο ύψος του οφειλόμενου υπολοίπου της συμφωνημένης αμοιβής, ήτοι σε ποσό 5 200 ευρώ. Η BHM Völkermarkt δέχθηκε το ως άνω αίτημα και ο M. Vavti κατέβαλε ασφάλεια ισόποση με το εν λόγω υπόλοιπο.

Κατά της Čerpelnik κινήθηκε διαδικασία για τις προσαπτόμενες διοικητικές παραβάσεις. Τον Οκτώβριο 2016 επιβλήθηκαν στην Čerpelnik πρόστιμα 1 000 ευρώ και 8 000 ευρώ για τις παραβάσεις αυτές.

Μετά την αποπεράτωση των εργασιών, η Čerpelnik χρέωσε στον M. Vavti ποσό 5 000 ευρώ. Ο M. Vavti αρνήθηκε να καταβάλει το ζητούμενο ποσό υποστηρίζοντας ότι είχε παράσχει ασφάλεια ύψους 5 200 ευρώ στη BHM Völkermarkt. Κατόπιν τούτου, η Čerpelnik άσκησε αγωγή κατά του M. Vavti για την εξόφληση του οφειλόμενου υπολοίπου της συμφωνημένης αμοιβής.

Το Bezirksgericht Bleiburg/Okrajno Sodišče Pliberk (περιφερειακό δικαστήριο του Bleiburg, Αυστρία) ζητεί από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν το δίκαιο της Ένωσης απαγορεύει σε κράτος μέλος να προβλέψει ότι όποιος έχει αναθέσει την εκτέλεση εργασιών εντός του κράτους μέλους αυτού υποχρεούται σε αναστολή πληρωμών και σε παροχή ασφάλειας ισόποσης προς το οφειλόμενο υπόλοιπο της συμφωνημένης αμοιβής, εφόσον η αναστολή αυτή και η ασφάλεια αυτή έχουν ως αποκλειστικό σκοπό την εξασφάλιση της εισπράξεως ενδεχόμενου προστίμου που θα μπορούσε μεταγενεστέρως, στο πλαίσιο χωριστής διαδικασίας, να επιβληθεί στον πάροχο υπηρεσιών ο οποίος εκτέλεσε τις εν λόγω εργασίες και είναι εγκατεστημένος σε άλλο κράτος μέλος.

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο επισημαίνει, καταρχάς, ότι η οδηγία για τις υπηρεσίες¹ δεν τυγχάνει εφαρμογής επί μέτρων όπως εκείνα που προβλέπει η επίμαχη αυστριακή ρύθμιση.** Πράγματι, από το γράμμα της εν λόγω οδηγίας προκύπτει ότι αυτή «δεν θίγει το εργατικό δίκαιο», έννοια στην οποία δίδει ευρύ ορισμό. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η σχετική διάταξη δεν κάνει διάκριση μεταξύ, αφενός, των κανόνων του ουσιαστικού εργατικού δικαίου, και, αφετέρου, των κανόνων περί των μέτρων που προβλέπονται για τη διασφάλιση της τηρήσεως των ουσιαστικών αυτών κανόνων και εκείνων που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση μη τηρήσεως των κανόνων αυτών.

Το Δικαστήριο επισημαίνει επίσης ότι, με τη θέσπιση της ως άνω οδηγίας, ο νομοθέτης της Ένωσης επιδίωξε να διασφαλίσει την εξισορρόπηση, αφενός, του σκοπού άρσεως των εμποδίων στην ελευθερία εγκαταστάσεως των παρόχων υπηρεσιών καθώς και στην ελεύθερη κυκλοφορία των υπηρεσιών και, αφετέρου, της επιταγής διασφαλίσεως υψηλού επιπέδου προστασίας των σκοπών γενικού συμφέροντος, ιδίως της υποχρεώσεως συμμορφώσεως με το εργατικό δίκαιο. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η καθιέρωση, μέσω εθνικής ρυθμίσεως, αποτρεπτικών μέτρων με σκοπό την εξασφάλιση της συμμορφώσεως προς τους κανόνες του ουσιαστικού εργατικού δικαίου και προς τους κανόνες που αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των κυρώσεων που επιβάλλονται σε περίπτωση μη τηρήσεως των ουσιαστικών αυτών κανόνων συμβάλλει στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας του σκοπού γενικού συμφέροντος ο οποίος συνίσταται στην υποχρέωση συμμορφώσεως με το εργατικό δίκαιο.

Βάσει των στοιχείων αυτών, το Δικαστήριο συνάγει ότι η σχετική με το «εργατικό δίκαιο» εξαίρεση την οποία προβλέπει η οδηγία καταλαμβάνει μια τέτοια εθνική ρύθμιση.

Με δεδομένο ότι η οδηγία για τις υπηρεσίες δεν τυγχάνει εφαρμογής, το Δικαστήριο εξετάζει στη συνέχεια αν ρύθμιση όπως η επίμαχη συνάδει με την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών². Υπενθυμίζει συναφώς ότι ως περιορισμοί της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών νοούνται όλα τα μέτρα που απαγορεύουν, δυσχεραίνουν ή καθιστούν λιγότερο ελκυστική την άσκηση της ελευθερίας αυτής. Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι μέτρα δυνάμει των οποίων ο κύριος του έργου, σε περίπτωση εύλογης υπόνοιας περί διοικητικής παραβάσεως της εθνικής εργατικής νομοθεσίας από τον πάροχο των υπηρεσιών, υποχρεούται να αναστείλει τις πληρωμές που οφείλει στον αντισυμβαλλομένό του και να παράσχει ασφάλεια ισόποση με το οφειλόμενο υπόλοιπο της συμφωνημένης για το έργο αμοιβής είναι ικανά, αφενός, να αφαιρέσουν από τον αποδέκτη των υπηρεσιών τη δυνατότητα να κρατήσει μέρος αυτού του ποσού εν είδει αποζημιώσεως για την περίπτωση πλημμελούς ή καθυστερημένης εκτελέσεως των εργασιών και, αφετέρου, να αποστερήσουν τον πάροχο υπηρεσιών από το δικαίωμα να απαιτήσει την καταβολή του οφειλόμενου υπολοίπου της συμφωνημένης αμοιβής. Επομένως, τα μέτρα αυτά συνεπάγονται περιορισμό της ελεύθερης παροχής των υπηρεσιών.

Εντούτοις, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι τέτοιος περιορισμός μπορεί να επιτραπεί εφόσον ανταποκρίνεται σε επιτακτικούς λόγους γενικού συμφέροντος, είναι κατάλληλος για την επίτευξη του σκοπού τον οποίον επιδιώκει και δεν υπερβαίνει το αναγκαίο για την επίτευξή του μέτρο.

Όσον αφορά τους σκοπούς της κοινωνικής προστασίας των εργαζομένων, της πάταξης της απάτης ιδίως στον τομέα της κοινωνικής νομοθεσίας, καθώς και της πρόληψης των καταχρηστικών πρακτικών, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι τα προβλεπόμενα με την επίμαχη αυστριακή ρύθμιση μέτρα, τα οποία αποσκοπούν στη διασφάλιση της αποτελεσματικότητας των κυρώσεων που θα μπορούσαν να επιβληθούν στον πάροχο υπηρεσιών σε περίπτωση παραβάσεως της εργατικής νομοθεσίας, μπορούν να θεωρηθούν κατάλληλα για την επίτευξη των εν λόγω σκοπών. Αντιθέτως, όσον αφορά την αναλογικότητα της ρυθμίσεως αυτής σε σχέση με τους ως άνω σκοπούς, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η εν λόγω ρύθμιση επιτρέπει τη λήψη τέτοιων μέτρων πριν ακόμη η αρμόδια αρχή διαπιστώσει διοικητική παράβαση της εθνικής εργατικής νομοθεσίας. Επιπλέον, η ίδια αυτή ρύθμιση δεν προβλέπει τη δυνατότητα του παρόχου υπηρεσιών σε βάρος του οποίου

¹ Οδηγία 2006/123/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (ΕΕ 2006, L 376, σ. 36).

² Άρθρο 56 ΣΛΕΕ.

υφίσταται τέτοια εύλογη υπόνοια να διατυπώσει, πριν από τη λήψη των εν λόγω μέτρων, τις παρατηρήσεις του επί των πραγματικών περιστατικών που του προσάπτονται. Τέλος, το ποσό της ασφάλειας που ενδέχεται να υποχρεωθεί να καταβάλει ο ενδιαφερόμενος αποδέκτης υπηρεσιών, δεδομένου ότι μπορεί να καθοριστεί από τις αρμόδιες αρχές χωρίς να ληφθούν υπόψη τυχόν κατασκευαστικά ελαττώματα ή άλλες παραλείψεις του παρόχου υπηρεσιών κατά την εκτέλεση της συμβάσεως έργου, είναι δυνατόν να υπερβεί, αναλόγως της περιπτώσεως κατά πολύ, το ποσό που θα πρέπει κανονικά να καταβάλει ο ενδιαφερόμενος κύριος του έργου μετά την αποπεράτωση των εργασιών.

Από τα ανωτέρω το Δικαστήριο συνάγει το συμπέρασμα ότι **ρύθμιση κράτους μέλους κατά την οποία οι αρμόδιες αρχές δύνανται να επιβάλουν σε κύριο έργου εγκατεστημένο στο κράτος μέλος αυτό υποχρέωση αναστολής πληρωμών προς αντισυμβαλλόμενο του εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος, ακόμη και υποχρέωση παροχής ασφάλειας ισόποσης προς το οφειλόμενο υπόλοιπο της συμφωνημένης για το έργο αμοιβής, με σκοπό την εξασφάλιση της εισπράξεως ενδεχόμενου προστίμου που θα μπορούσε να επιβληθεί στον εν λόγω αντισυμβαλλόμενο σε περίπτωση αποδεδειγμένης παραβάσεως του εργατικού δικαίου του πρώτου κράτους μέλους, υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών προστασίας των εργαζομένων, πάταξης της απάτης ιδίως στον τομέα της κοινωνικής νομοθεσίας, καθώς και πρόληψης των καταχρηστικών πρακτικών.**

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106